Kehitysvammaisten opiskelumahdollisuus Step-koulutuksen Ruokolahden yksikössä kannattaa säilyttää

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on kaavaillut, ettei se jatkossa tarjoaisi kehitysvammaisille opiskelijoille mahdollisuutta opiskeluun Step-koulutuksen Ruokolahden yksikön AINO ja OIVA-ryhmissä.

Vammaisneuvosto pitää opintolinjan jatkumista perusteltuna useista syistä.

1. Alueellinen saavutettavuus
Etelä-Karjalan alueella on vain rajallinen määrä koulutusvaihtoehtoja kehitysvammaisille. STEP-koulutus on alueellisesti merkittävä koulutuspaikka, joka palvelee sekä pieniä kuntia että kaupunkeja. Jos tämä koulutus loppuu, vaihtoehdot vähenevät merkittävästi. Läheskään kaikki halukkaat eivät pääse Luovin yksiköihin Imatralla ja Lappeenrannassa.

2. Koulutuksen yksilöllisyys ja kokonaisvaltaisuus
STEP-koulutus huomioi kehitysvammaisten opiskelijoiden ja heidän perheidensä tarpeet kokonaisvaltaisesti. Opetuksessa ja ohjauksessa yhdistyvät arjen taitojen harjoittelu, työelämävalmiuksien kehittäminen sekä yhteisöllisyys. Opetusta ei rajoiteta vain luokkahuoneeseen – oppimisympäristöinä toimivat myös lähiluonto, kampuksen kodinomaiset tilat ja käytännön arjen tilanteet, kuten sauna, kota ja luontopolut.

3. Yksilölliset työelämäpolut ja osallisuus
STEP-koulutuksessa opiskelijat suorittavat yksilöllisiä ja räätälöityjä työssäoppimisjaksoja alueen eri työpaikoissa. Tämä ei vain valmista opiskelijoita työelämään, vaan myös avaa paikallisille työpaikoille mahdollisuuden oppia moninaisuudesta. Koulutus johtaa työllistymisiin ja lisää nuorten osallisuutta.

4. Oppilaitoksen yhteisöllinen toimintakulttuuri
STEP-koulutuksen Ruokolahden yksikkö tarjoaa vahvan yhteisön, jossa eri opiskelijaryhmät, kehitysvammaiset, nuoret, aikuisopiskelijat ja maahanmuuttajataustaiset, kohtaavat. Tämä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää yhdenvertaisuutta. AINO- ja OIVA-ryhmät muodostavat kampuksen henkisen ytimen ja opettavat koko yhteisöä ihmisyydestä, empatiasta ja vuorovaikutuksesta.

5. Perheiden näkökulma ja epäinhimillinen tilanne
Tilanne, jossa yhteistyö Step-koulutuksen kanssa lopetetaan ilman perheiden kuulemista tai vaihtoehtojen tarjoamista, on kestämätön. Kesälomien kynnyksellä perheillä ei ole tietoa tulevasta syksystä. Tällainen menettely heikentää perheiden luottamusta palveluihin ja vaikeuttaa vanhempien työssäkäyntiä sekä nuorten oppivelvollisuuden toteutumista.

6. Lainsäädännölliset ja yhdenvertaisuusnäkökulmat
Lainsäädäntö (mm. oppivelvollisuuslaki, yhdenvertaisuuslaki ja sosiaalihuoltolaki) velvoittaa kuntaa ja hyvinvointialuetta varmistamaan, että jokainen oppivelvollinen saa tosiasiallisen mahdollisuuden jatko-opintoihin. AINO- ja OIVA-linjojen loppuminen ilman vaihtoehtoja vaarantaa tämän oikeuden ja voi täyttää jopa välillisen syrjinnän tunnusmerkit. Erityisryhmille on tehtävä kohtuullisia mukautuksia, myös taloudellisia, jotta yhdenvertaisuus toteutuu.

7. Tulevaisuuden koulutustarpeet ja resurssit
STEP-koulutuksella on halu ja valmius vastata myös tuleviin koulutustarpeisiin, erityisesti muuttuvien työllistymiskriteerien ja palkkatuen ehtojen valossa. Mikäli koulutusta ei jatketa ja opetushenkilöstö ajautuu pois, menetetään kyvykkyyttä kehitysvammaisten koulutukseen Etelä-Karjalassa. Kaiken lisäksi opiskelu STEP-koulutuksessa on hyvinvointialueen kannalta edullisempaa kuin opiskelun todennäköisin vaihtoehto eli päivätoiminta.

Imatralla 30.5.2025

Imatran vammaisneuvosto